

Fiberutbygging

**Hvilke muligheter gir fiber og hvordan
gjøres det, enkelt forklart**

Informasjon til deg som er boligutbygger

telenor

Hvordan fungerer fiberutbygging?

1. Planlegging

Telenors prosess:

Etter avtale om fiberutbygging er inngått med boligutbygger starter Telenor arbeidet med å detaljplanlegge A: Hvordan vi skal knytte det nye fibernettet opp mot Telenors kjernenettverk og B: Hvordan vi kan tilpasse fibernetverket mot det nye boligområdet og tilhørende infrastruktur (vann, vei, kloakk etc.).

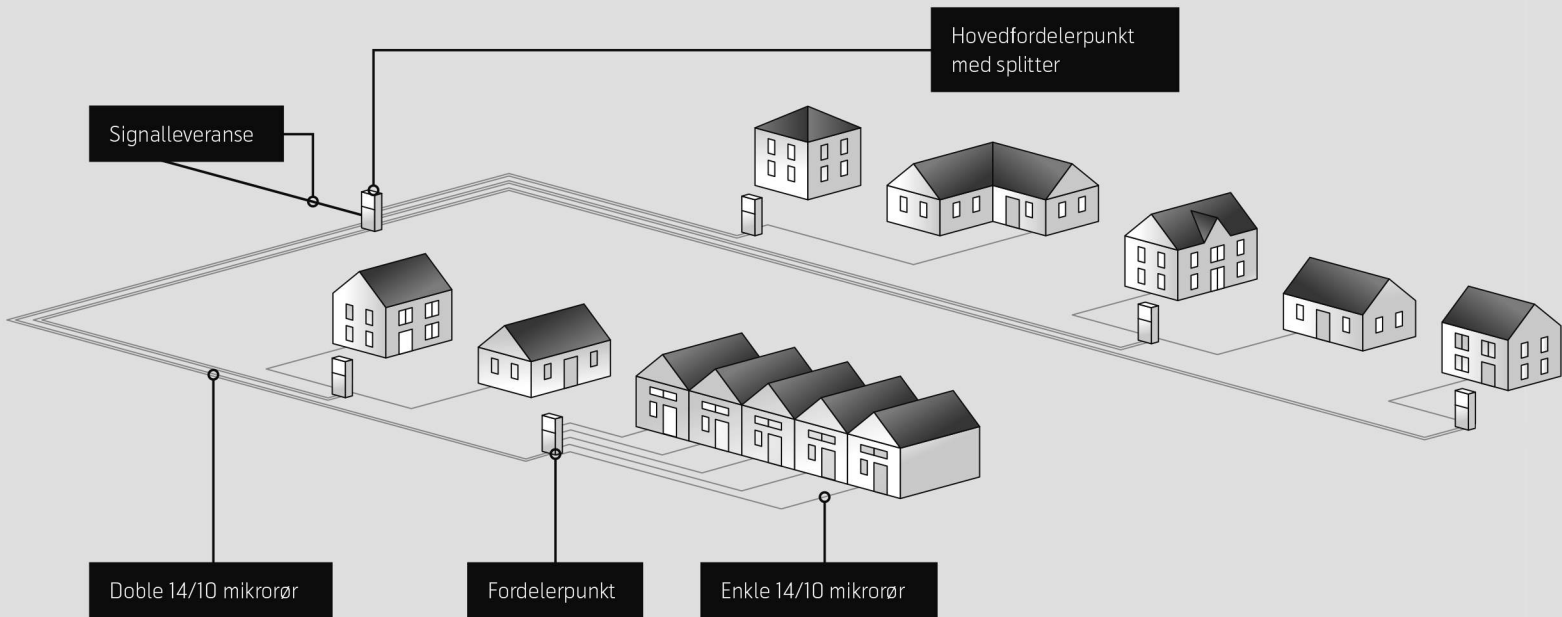
- Telenors prosjektleder har hovedansvar i å følge utbyggingen, i tillegg har vi som regel en kontaktperson hos vår hovedentreprenøren ansvarlig for daglig utbygging.
- Telenors prosjektleder, eventuelt hovedentreprenør vil dra på befaring og etterspørre informasjon om fremdriftsplan, byggetrinn og tekniske tegninger (Inkluderer «Utenomhusplan») slik at Telenor kan planlegge fiberens infrastruktur i tråd med annen infrastruktur.
- Telenors prosjektleder vil foreslå fast kommunikasjon og møter for overlevering av bestilling og interesse-leads fra boligkjøpere.

Hva bør du som boligutbygger tenke på i denne fasen:

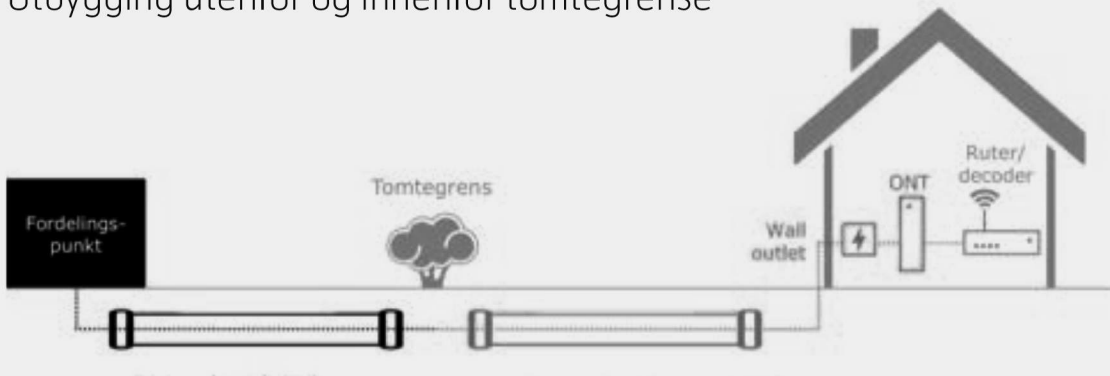
- At Telenor og deres hovedentreprenør har en kontaktperson på tilgjengelig på byggeplassen.
- At Telenors prosjektleder og eventuelt hovedentreprenør blir invitert med i planleggingsmøter hvor Telenors infrastruktur er involvert.
- Å gjøre tilgjengelig fremdrifts- og prosjektplan, tekniske tegninger og kart med planlagt infrastruktur slik at Telenor synkroniserer med planlagt infrastruktur.
- At bestillingsark, og eventuelle interesse-leads signert av boligkjøpere vil overleveres til Telenors prosjektleder så tidlig som mulig.

Infrastruktur i enebolig/rekkehus

Fra et knutepunkt (splitterskap) legges to 14/10 mikrorør til hvert fordelerpunkt (endefordeler) med maks 24 kunder under hvert fordelerpunkt.

Utbygging utenfor og innenfor tomtegrense

2. Utbygging

Telenors prosess:

Med utbygging i gang vil vi koble fibernettverket inn i boligområdet nye infrastruktur.

Telenors prosjektleder og hovedentreprenør vil foreslå fast kommunikasjon og møter for å oppdateres om utbyggingsprosessen.

Hva bør du som boligutbygger tenke på i denne fasen:

Utenfor tomtegrense:

- Å sikre Telenors tilgang til åpne grøfter
- At det gjennom kommunikasjon mellom boligut-

bygger og Telenors prosjektleder formidles informasjon om når kabel/rørlegging skal foregå.

Innenfor tomtegrense:

- At det er legges 20 mm "tomrørsanlegg" fra teknisk rom og til skap i hus/leilighet samt 20 mm røranlegg til koblingspunkt(er) i den enkelte hus/leilighet.
- At føringsveier internt på feltet vil være tilgjengelig og vederlagsfrie for Telenor.
- At det i nybygg settes opp svakstrømskap i hver husstand for Telenors hjemmesentral. I nybygg anbefales 3 stk. 220V uttak i leilighetsskap.

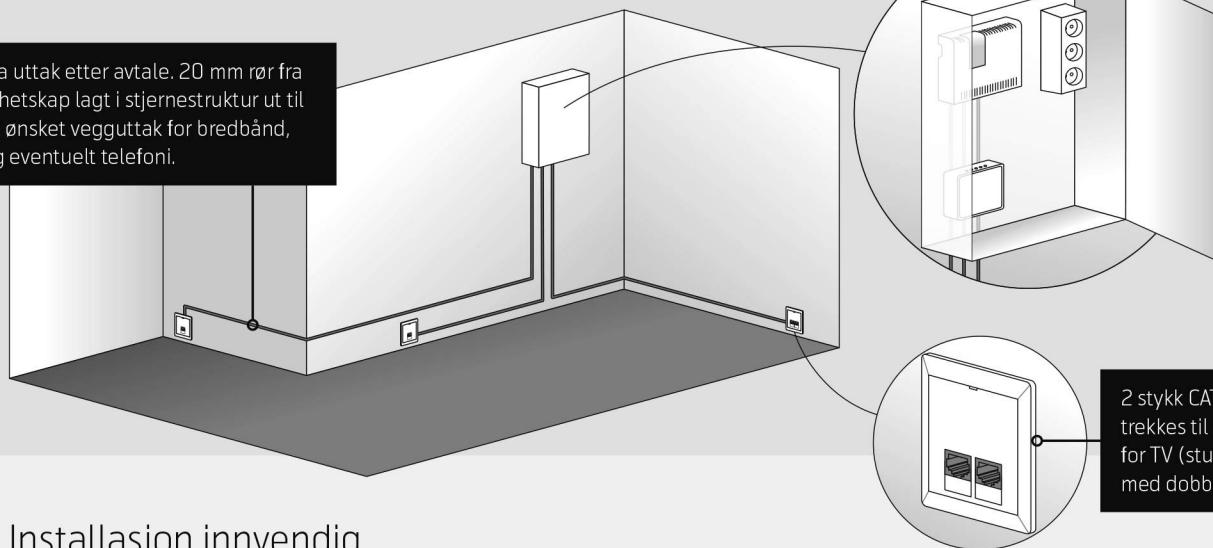
Leiligheten

Det anbefales skapplass med monteringsplate for svakstrømutstyr i hver leilighet for montasje av fibertermineringsutstyr fra Canal Digital Kabel. Leilighetsskapet må plasseres slik at det er lett tilgjengelig for kunden, enkelt å ta ut strømkontakt til ONT og LAN-port-nummer er synlig under feilsøk. Leilighetskapet utstyres med tredobbelt 230 V stikk. Anbefalt skapstørrelse er minimum 480x400x120 mm, som gir plass til switch/ruter i tillegg.

Fra skapet legges 20 mm rør til hvert ekstra vegguttak for TV og bredbånd. Det trekkes CAT6-kabel i rør til hvert vegguttak. Til hovedpunkt for TV trekkes det 2 stykk CAT6-kabler. Med 2 kabler kan kunde velge å ha ruter i skap eller ved TV.

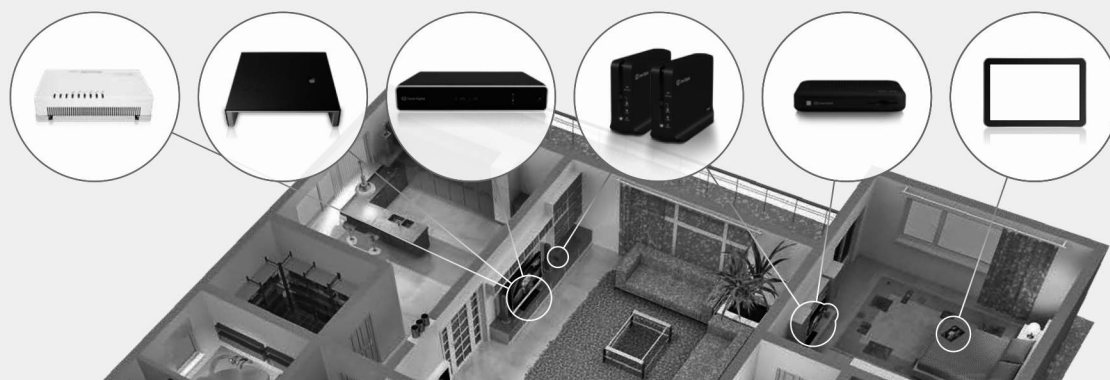
Leilighetskap med plass til optisk kundeterminale (ONT), router/switch og tredobbelt 230 V stikk. Det anbefales skap i plastmateriale, som muliggjør WiFi-dekning.

Ekstra uttak etter avtale. 20 mm rør fra leilighetskap lagt i stjernestruktur ut til hvert ønsket vegguttak for bredbånd, TV og eventuelt telefoni.

2 stykk CAT6-kabler trekkes til hovedpunkt for TV (stue). Vegguttak med dobbelt ethernet.

Installasjon innvendig

3. Installasjon

Telenors prosess:

Telenors prosjektleder avtaler med hovedentreprenør og montører som trekker fiber inn i huset og setter opp tekniske løsninger slik at boligkjøper kommer på nett når de flytter inn.

- Alt veggfast utstyr blir montert, (vi avtaler med boligkjøper om ruter etc.)
- Telenor vil kontakte sluttkunde for å detaljere hvor mange kontakter og hvor de vil ha det i huset. (Kan dette gjøres gjennom tilvalg, hvem er ansvarlig for å opprette kontaktene?)

Hva bør du som boligutbygger tenke på i denne fasen:

- At det sørges for fri adgang til tekniske rom i forbindelse med installasjonen. Å tilrettelegge for at Telenors entreprenører har adgang til å komplettere tekniske løsninger inn i boligen før overtagelse.
- Husk å også formidle beskjed om videre framdriftsplaner og ytterligere byggetrinn til prosjektleder i Telenor

Vi i Telenor ønsker å gjøre jobben din som boligutbygger så enkel som mulig, Vi tar fullt ansvar for utbygging og installering av fiber og sørger for å holde regelmessig kontakt med både deg og underleverandører for å få levert fiber til kunden innen overtakelse av boligen. Dette heftet skal gi deg informasjonen du trenger om utbyggingen og prosessen frem til fiber er på plass i de nye husene.

Gratulerer med Telenor som valg av samarbeidspartner!

Fiber for fremtiden

Nettbruken øker med 50 prosent per år

Internettbruken vokser med 50 prosent hvert eneste år. Fremover vil vi dele mer levende bilder oss i mellom – vi er allerede i gang med egne direktesendinger av video på sosiale medier, og for mange unge har videomeldinger blitt den nye tekstmeldingen. Samtidig øker forventningene til kvalitet, og videoinnhold blir konsumert med høyere oppløsning og rikere farger.

Flere smarttinger kobles opp

Det anerkjente analyseselskapet Gartner mener at det i et typisk familiehjem i 2022 vil kunne være over 500 ulike smarttinger. Dette henger naturlig nok sammen med tingenes internett, en situasjon der alt mulig rart kommuniserer med hverandre. Være seg kjøleskapet som sier fra at det er tomt for melk, eller smartskjorten din som minner deg på at det er på tide med en liten løpetur.

Alt dette skal være koblet opp, alt skal fungere, alt krever kapasitet. Kunder hos Canal Digital skal være trygge på at de er tilknyttet et moderne, trygt og stabilt bredbånd, klargjort for fremtidens nettopplevelser.

Raskere, tryggere og bedre kapasitet

Med fiber-til-hjemmet tilknytning får du en tryggere linje med bedre kapasitet. Det kommer godt med i tiden fremover når nettbruken økes og stadig flere smarttinger kobles opp.

Lynraske linjer for nye vaner

4K-kvalitet, rikere farger og private videosendinger på sosiale medier. Våre nye nettvaner stiller høyere krav til linjen.

Fiber er et optisk system, hvor lys ledes gjennom kabler laget av glass. Teknologien åpner for enklere, raskere og mer stabil overføring av data enn tradisjonelle kobberkabler som baseres på strøm.

**Telenor Norge AS er Norges største bredbånd- og TV-leverandør.
Vi investerer årlig milliardbeløp i infrastruktur og nyutvikling for
å sikre at våre kunder har moderne og fremtidssikre løsninger.**

telenor